

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistalenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Joukainen, S. & Kanto, P. (2022) Elintarvikealan sivuvirrat hyötykäyttöön. TAMK-blogi, 25.10.2022.

URL: <https://blogs.tuni.fi/tamkblogi/hanketoiminta/elintarvikealan-sivuvirrat-hyotykayttoon/>

Elintarvikealan sivuvirrat hyötykäyttöön

25.10.2022 — Arja Hautala



Työpajassa herkuteltiin mäskisämpylöillä

Miten voisimme hyödyntää elintarvikealan sivuvirtoja kuten kahvipavun kuoria, juuttisäkkejä ja taikinanpaloja? Näitä pohdimme PITS-hankkeen järjestämässä Ylijäämästä tuottavaksi resurssiksi -tapahtumassa. Koolla oli innokas ja motivoitunut joukko sivuvirtojen tuottajia ja potentiaalisia hyödyntäjiä. Työpajassa saimme tulille useita mahdollisia yhteistyöaihoita.

PITS eli Pirkanmaan teolliset symbioosit -hankkeessa kehitetään Pirkanmaan alueelle FISS (Finnish Industrial Symbiosis System) -mallia, jossa yrityksiä sparrataan hyödyntämään toistensa sivuvirtoja, hukkaresursseja- ja materiaaleja. PITS-toiminnan ytimessä ovat yritysten kanssa järjestettävät työpajat, joiden tavoitteena on edesauttaa uusien teollisten symbioosien muodostumista ja olemassa olevien tehostumista.

Inspiroivista esimerkeistä potkua innovointiin

Ylijäämästä tuottavaksi resurssiksi -työpaja järjestettiin 5.10.2022. Tapahtumapaikkana oli Tampereen ammattikorkeakoulu, mutta myös etäosallistuminen oli mahdollista. Työpajan tunnelmaan osallistujat virittivät alan ammattilaiset, jotka kertoivat mielenkiintoisia esimerkkejä kiertotalouden toteutumisesta yritysten toiminnassa. Fazerin pakkauskehitysjohtaja **Piia Soininen-Tengvall** kertoi Fazerin kaurankuoresta valmistetun

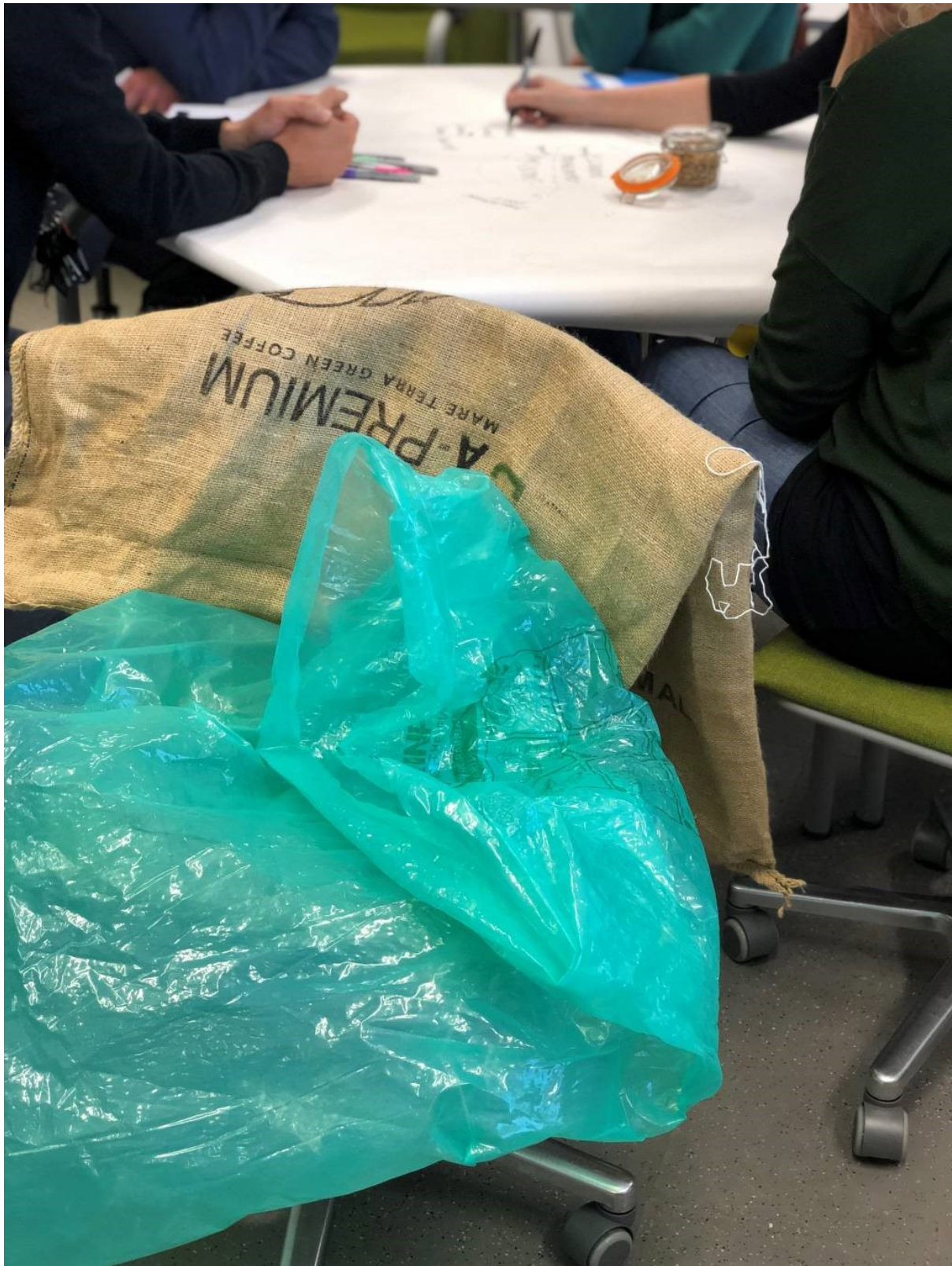
leipäpussin tarinan, mikä on oiva esimerkki elintarviketeollisuuden sivuvirran hyödyntämisestä.

Kaurankuoripussia kehitettiin TAMKIn vetämässä HerääPahvi!-hankkeessa. Fazer jatkoi innovaation kehitystyötä elintarvikekelpoiseksi leipäpussiksi yhdessä alan yritysten kanssa. Tapahtuman toinen puhuja oli Excellence Finlandin kiertotalousasiantuntija **Petri Lehtipuu**, jonka puheenvuoro käsitti muun muassa esimerkkejä kiertotaloutta tukevista tuoteratkaisuista. Tapahtumassa tarjottiin päivän teemaan sopien Koskipanimossa oluen valmistuksen sivuvirtana syntyvästä mäskestä Campusravitan keittiössä valmistettuja herkullisia mäskeämpylöitä, ja osallistujat pääsivät myös seuraamaan mäskepaperin valmistusta TAMKIn paperilaboratorioon. Mäske on ollut PITS-hankkeessa päivänpolttava puheenaihe ja tämän sivuvirran hyödyntämiskohteet ovatkin konkreettisia esimerkkejä uusien teollisten symbioosien muodostumisesta. (Korhonen, M. & Markkanen, N. 2022)



Työpajasta konkreettisia ratkaisuja sivuvirtojen hyödyntämiseksi

Tapahtuman työpajaosuudessa ideoimme elintarvikealan sivuvirtojen hyödyntämistä yhdessä yritysten kanssa. Työpaja oli kohdennettu elintarvikealan toimijoille sekä alan sivuvirtojen potentiaalisille hyödyntäjille. Ennen työpajaa olivat PITS-hankkeen toimijat jo tehneet työtä selvittääkseen osallistujien sivuvirtoja sekä yrityksiä, jotka voisivat näitä sivuvirtoja mahdollisesti hyödyntää omassa toiminnassaan. Tämän etukäteistyön ansiosta mukaan saatiin toimijat, joiden välillä oli mahdollisuus muodostaa uutta yhteistyötä.



Ideat lentoon kahvipavun kuorien ja juuttisäkkien hyödyntämiseksi

Työpajassa osallistujat jaettiin pienryhmiin, joissa käsiteltiin muun muassa juuttisäkkejä, kahvipavun kuoria, taikinanpaloja sekä juustonvalmistuksesta syntyvää heraa. Pienryhmissä kävimme aktiivista keskustelua kunkin sivuvirran tiimoilta sekä ideoimme useita erilaisia hyödyntämismahdollisuuksia, joista potentiaalisimmat etenivät jatkoon. Yritysten edustajat

visioivat konkreettisia askelmerkkejä yhteistyön alkamiseksi sekä suunnittelivat myös pitkän tähtäimen toimenpiteitä. Lopuksi kuulumme kipinöivät pitchaukset uusista liiketoimintaideoista.

Lisätietoja hankkeesta: <https://projects.tuni.fi/pits/>

Kirjoittajat: Sanni Joukainen ja Piia Kanto

Kuvat: Ginstia Haatainen

Sanni Joukainen ja Ginstia Haatainen työskentelevät PITS-hankkeessa projektityöntekijöinä. Piia Kanto on TAMKIn laboratoriotekniikan lehtori ja työskentelee PITS-hankkeessa asiantuntijana.

Lähteet: Korhonen, M & Markkanen, N. 2022. Newspool 22.9.2022. Resurssiviisaus synnyttää uutta liiketoimintaa. Viitattu 13.10.2022.

<https://newspool.fi/artikkelit/resurssiviisaus-synnyttaa-uutta-liiketoimintaa/>